

JAN GRAUBNER

V tichu

KARMELITÁNSKÉ NAKLADATELSTVÍ

V tichu

JAN GRAUBNER

V tichu

Obrazy Petr Ettlér

KARMELITÁNSKÉ NAKLADATELSTVÍ

KATALOGIZACE V KNIZE – NÁRODNÍ KNIHOVNA ČR

Graubner, Jan, 1948-

V tichu / Jan Graubner. – V Praze : Karmelitánské nakladatelství, 2022. – 97 stran

Vydalo Karmelitánské nakladatelství ve společnosti KatMedia, s.r.o.

ISBN 978-80-7566-297-2 (brožováno)

* 2-444.6 * 27-184 * 27-583 * 2-587.7 * 27-4 * 27-567 * 913:910.4

* 27-565.3 * 27-565.54 * 27-722.51 * 929 * (437.3) * (100) * (0:82-4)

* (0:82-97) * (0:82-94)

– Graubner, Jan, 1948-

– ticho – křesťanské pojetí

– Bůh a člověk

– křesťanská meditace

– duchovní zkušenosti

– křesťanský život

– náboženské poutě

– cesty a pobyt – země světa

– Vánoce

– Velikonoce

– arcibiskupové – Česko – 20.-21. století

– úvahy

– modlitby

– autobiografické vzpomínky

27-5 - Liturgie. Křesťanské umění a symbolika. Duchovní život [5]

929 - Biografie [8]

© KatMedia, s. r. o., Praha, 2022

ISBN 978-80-7566-297-2

Slovo úvodem

Člověk nemůže stále přijímat informace, stejně jako nemůže stále jíst. Nejen žaludek potřebuje klid na trávení. Ticho potřebujeme, abychom mohli být sami se sebou, abychom se mohli s odstupem vrátet k tomu, co jsme prožili či slyšeli, jaký jsme zaujali postoj, abychom si utříbili myšlenky, vytěžili poučení, abychom to probrali s Bohem, přijali jeho výzvy a nakonec mu všechno odevzdali. Bez rozjímání nám chybí hloubka a duchovní život živoří, protože ten se rozjímáním živí.

Zakusíme-li ticho plné Boha, můžeme usnout v pokoji a radosti. Chvilé skládání myšlenek, k nimž se někdy vracíme celý den či déle, hledání formulací a hra se slovíčky není ztrátou času, ale momentem vnitřního růstu a budování důvěrného vztahu s Bohem, zabydlením se v domě svého srdce, v němž prožíváme radost ze společenství s hostem nejvzácnějším. S ním nebudeme trpět tísnivou samotou či opuštěností, protože on zůstane s námi. A kdyby přece přišla zkouška duchovní prázdnoty a opuštěnosti, obejmeme-li Ježíše, který zakusil opuštěnost největší, nebudeme sami – budeme s ním.

V tichu na pouti

Jeruzalém

Do Svaté země jsem se velice těšil. Když se konečně podařilo vstoupit na Kalvárii, byla to veliká věc, smět sáhnout rukou do díry, kde stál kdysi Kristův kříž, držet se té skály, na níž jsem byl vykoupen, vstoupit do Božího hrobu, odkud vyšel vzkříšený Kristus. I když byla tlačence poutníků značná, podařilo se mi tam zůstat déle. Byla to opravdu silná chvíle, být na místě, kde se stala největší událost lidských dějin. Tu mně přišla myšlenka: ano, konečně jsi na tom místě, kde se to tenkrát stalo. Ale přišel jsi pozdě. To se tu přece událo už před dvěma tisíci lety!

Ty však věříš a učíš, že při každé mši svaté se zpřítomňuje Kristova kalvárská oběť. Pak ale, když stojíš doma u oltáře, je to stejné, jako bys stál na tomto místě ve chvíli, kdy tu na kříži visel Kristus a tady vedle stála Maria, apoštol Jan a ti další...

Nebylo potřeba dalších slov. A přece mě napadlo: kdyby toto došlo všem křesťanům, pak by přece nikdo nemusel nařizovat, že máme přijít v neděli na mši svatou. Každý by cítil, že taková událost nemůže být bez něho, využil by každou příležitost být u toho.

Poušť

Trávím den v judské poušti. Představuji si, jaké by to bylo, kdybych tu byl opravdu sám a přišla noc. Kam dohlédnu, rozkládá se mrtvá poušť, i když jsem právě dnes zmokl a sem tam najdu drobné květy. Nedivím

se, že pro biblického člověka byla rajská zahrada místem, kde je možné potkat Boha, zatímco poušť byla územím ďábla. Tady nejenže chybí podmínky k životu, jak jej známe, tady člověk neznamená vůbec nic. Myslím na prvního člověka, který byl po hříchu vyhnán z ráje, a na dnešního člověka, který ztratil svou identitu a neví, kdo je, protože vláda hříchu ho přivedla do samoty pouště přesto, že žije uprostřed davu velkoměsta.

Pomoz nám, Pane, budovat společenství církve jako zahradu pro setkání těch, které sis povolal, aby byli v tvém jménu. Ty sám buď uprostřed nás. Tvá přítomnost nás obnoví, dá identitu tvým přátelům a skrze nás promění kousek pouště v tvou zahradu uzdravující svět. Obnov s námi svou smlouvu či nám pomoz nově do ní vstoupit, aby znovu zazářila tvá sláva Vykupitele a Obnovitele. Oslav své jméno na nás, jako ses oslavil na nemocných, které jsi uzdravil, a na spoutaných, které jsi osvobodil a začlenil mezi vyvolené.

Jordán

Nikdy jsi, Pane, nechtěl nic než plnit vůli Otce, protože jsi věčný Syn a jako věčný Syn také věčně závislý na Otci, žijící jen pro něj v úplné poslušnosti a vydanosti. Nikdy se nestaneš nezávislým. Když jsi nám dal moc stát se Božími dětmi, uč nás Božímu synovství. Zvláště kněžím, kteří mají rozvinout duchovní otcovství, pomoz věrně rozvíjet synovství, aby mohli sloužit otcovstvím, které se podílí

na otcovství Boha předáváním víry, výchovou ve víře a službou rodině, aby kolem nich rostlo společenství lásky.

Jezero

Po rozjímání na Hoře blahoslavenství scházíme k jezeru a jdeme po břehu k místu Petrova vyznání. Je nás zrovna dvanáct biskupů. Tudy chodil Ježíš s apoštoly. My jej nevidíme, ale i nám přece platí jeho příslib, že bude uprostřed těch, kteří jsou v jeho jménu.

Dej, Pane, abychom dovedli zůstat sjednoceni v tvém jménu, abys zůstal uprostřed nás. Začínám službu arcibiskupa. Druhé mám posilovat ve víře a ve víru zmatených proudů nabízet orientaci. Upevňuj, Ježíši, mou víru! Myslím na Petra kráčejícího po jezeře a zdá se mi, že slyším tvou odpověď: drž se mě, to ti stačí. Nehledej jistotu kamenné cesty. Moje milost ti stačí.

Nazaret

Jsem s tebou, ujišťoval Bůh svůj lid v celých dějinách Izraele. Jsem s tebou, sdělil Marii skrze Gabriela. Uvěřit znamená přijmout jeho přítomnost. Říkat ANO Božímu slovu znamená umožňovat jeho vtělení do našeho života, nechat Boha vstoupit do dnešního světa a jeho temnot. Vytvářet jednotu znamená umožňovat Ježíši příchod do našeho společenství. Temnota nemusí znamenat smrt Boha, ale oslnění jeho blízkostí.

Maria, vypros mi schopnost říkat Bohu ANO i v temnotě. Vypros mým krajanům, kteří Boha neznají, odvahu zkusit jednat tak, jako by byl, a věřícím vypros takové přijímání Božího slova, aby Bůh znovu vstoupil do naší společnosti jako Zachránce a Dárce spásy.

Pane Ježíši, tady v Nazaretě jsi zdědil řemeslo po sv. Josefovi. Jako vesničan jsi možná pracoval i v neďalekém městě Cipori na stavbách. Prosím tě za všechny učně a dělníky, zvláště za naši učňovskou školu. Buď ty sám patronem i příkladem pro naše žáky, aby z nich byli dobří odborníci i skvělí lidé, které bude práce bavit. Ať se umí radovat z dobrého díla a zapojí se do budování lepšího světa podle tvých plánů.

Turín

Město světců má mimořádné poselství. Kristovo pohřební plátno stále přitahuje poutníky podobně jako hroby světců, kteří vytvořili svým životem věrný obraz živého Krista. Nejde o muzea, jde o místa plná života, místa, kam se chodí čerpat inspirace i síla k novému životu, kde se rodí nová povolání ke svatosti. Jejich díla jsou stále živá.

Zaujalo mě množství dobrovolníků, kteří jsou dnes zapojeni do služby lásky v Kristu potřebným v Cottolengově Malém domě Boží prozřetelnosti. O Muzeum Turínského plátna se stará společenství dobrovolníků, kteří provázejí návštěvy a svou nezištnou službou vydávají svědectví víry v Kristovo vítězství.

Blízko hrobu Dona Boska jsem viděl nejen hroby dalších světců, kteří vyrostli kolem něho, ale s překvapením i skupinu studentů našeho gymnázia, se kterými skvěle pracuje jeden Boskův duchovní žák. Bože, vidím, že ty nepřestáváš pracovat. Díky za novou radost i naději.

Valo Torinese

Obec, která nemá ani 600 obyvatel, se ukázala jako velmi živá farnost a jako cíl mnoha poutníků hledajících živou církev. Společenství žijící ideál jednoty Chiary Lubichové připomíná monstranci ukazující živého Krista uprostřed těch, kteří jsou v jeho jménu. Živá laboratoř víry ukazuje konkrétní možnost oživení každé farnosti.

Hned mě napadají pastorační projekty, ale cítím, že to nové musí začít především ve mně, protože to, co mě oslovuje, nejsou plány, ale plody života světců, a ty nejsou možné bez plného dání se k dispozici Bohu.

Přes vědomí vlastní ubohosti ti, Pane, dnes říkám své ANO ke všemu, co budeš chtít, abys i v mé diecézi mohl způsobit obnovu, kterou potřebuje.

Giaveno

Nedělní ráno bylo jiné. Na silnici chyběl hluk aut a traktorů, takže bylo slyšet jiný svět. První se probudili vrabci, které okolí nezajímalo. Měli plno řečí a hádek, byli vskutku uštěbetaní. Kohout volal vel-

mi sebevědomě, ale nikdo neodpovídal. Až zadlouho kdesi v dáli, snad přišla ze sousední vesnice, zazněla ozvěna. Zato hrdlička vedla jakýsi naléhavý dialog na dálku. Občas přeletěla vrána jako hlučný samotář. Ten den vyšlo slunce dokonce dvakrát. Poprvé se ukázalo jako ohnivě rudé, vycházející z jedné alpské hory. Jeho svit v ranním šeru měnil pohled na celý svět. Pak ho přikryl černý mrak a ono vyšlo podruhé, aby rozlilo své světlo do kraje, který si vzal sváteční šaty.

Je přece neděle a Bůh je nám blíží než jindy.

Sassello

Návštěva domu a hrobu blahoslavené Chiary Luce Badano, setkání a rozhovor s jejími rodiči a přáteli mi připomíná, že svatost je Boží dar – ale Bůh ke svým plánům rád používá lidi.

Svědectví otce, a zvláště matky, ukazuje na výchovný vliv rodičů, kteří vychovávají především svým příkladem, ale i společným úsilím žít radostně a věrně s Kristem. Ideál Chiary Lubichové přijali za svůj a spoluvytvářejí společenství těch, kteří patří Kristu. Je to vidět na celé obci.

Ve světle této skutečnosti silně kontrastuje současná praxe *nevýchovy*. Jak obrovský dluh máme vůči nové generaci, když jim nepředáme to, co jsme dostali právě pro ně? Sledujeme smutné statistiky a živíme se informacemi kultury smrti, osláblí konstatujeme svou bezmocnost proti světu. Máme přitom radostnou zprávu evangelia, máme Boží slovo,

které má moc působit to, co říká, když se opravdu přijme a vtělí do skutků.

Uvěřit Kristu dnes znamená přijmout jeho myšlení a žít v naději, kterou nabízí jeho vítězství. Naše ANO může být někdy těžké jako sám kříž, ale je to jediná cesta k proměně světa. Teprve pak správně pochopíme povinnost vychovávat ke svatosti, ovšem metodou společné cesty k tomuto cíli, kterým není jen věčná radost v nebi, ale už dnes účast na Božím království na zemi.

Večer u trapistů

Krajina ticha a zimního spánku dostává novou tvář, když na chvíli vychází slunce. Černé stromy jako mlčíci svědkové starých časů vrhají dlouhé stíny a rybník se mění v zářivé zrcadlo. Majestátní slunce je pokorně skloněné k zemi. Mou celu zalévá světlem. Ukazuje její architektonickou krásu a přináší radost. Jaké štěstí je být doma, u sebe! Slunce přitahuje můj zvědavý pohled. Jak krásné musí slunce být, když obyčejný svět zalitý jeho září má tolik půvabů? Slunce jsem zahlédl, ale brzy se změnilo ve tmou.

Do slunce není možné hledět, ale je skvělé vidět v jeho světle. Ani Boha není možné vidět tváří v tvář, i když nás přitahuje. Jen někteří svatí se k Bohu přiblížili tak, že se jim zatmělo před duchovníma očima a prošli nocí Boha.

On se k nám sklání, aby prozářil náš život, abychom ve světle jeho milosti vnímali krásu světa a v ní poznávali Boha. V jeho blízkosti zakoušíme domov,

bezpečí a klid. Věci, lidi i události jsou v jeho světle jasně rozeznatelné a orientace i volba snadnější. Radost, kterou přináší, dává sílu.

Slunce zůstává schované za mraky několik dnů. K večeru prší, pak přichází sníh, ale světlo v duši trvá. Kam jednou Bůh vstoupí, tam zůstává.

Mlhavá noc bez svitu měsíce a hvězd, daleko od světa, který produkuje světelný smog, je opravdu temná. Když padá sníh, temnota slábne. Pod nohy si svítím kapesní svítilnou, ale sebemenší světlo v mé blízkosti mi bere schopnost vidět do dálky. Jen oko navyklé temnotě se dovede orientovat.

Pane, temnotu nemám rád. Zář světla je příjemnější. Když mi ji však někdy sesíláš, pomoz, ať nehledám baterky, ale učím se vidět přes závoj temnoty to, co mi chceš ukázat.